

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Sektor za sistem posredne obdavčitve in carinski sistem

Župančičeva 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

**Urad Vlade Republike Slovenije za
komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana**

Številka: 423-105/2013/2

Datum: 14. 5. 2013

**Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 4401-133: Dvig DDV in uvedba davčnih
blagajn**

Spoštovani,

Pošiljamo vam odziv na predlog št. 4401-133, ki se nanaša na predloge ukrepov za uravnoteženje javnih financ. Pri odgovorih smo se omejili na delovna področja, ki so v pristojnosti Ministrstva za finance, in smo jih združili v štiri vsebinske sklope: dvig davčne stopnje davka na dodano vrednost, uvedba davčnih blagajn, omejitve pri poslovanju z gotovino in skrajšanje plačilnih rokov na največ 30 dni.

1. Povečanje stopenj davka na dodano vrednost (DDV)

V skladu s sprejeto odločitvijo Vlade, ministrstvo za finance pripravlja ukrep, s katerim bo s 1. julijem predlagalo dvig splošne stopnje za 2 odstotni točki, iz 20 na 22% in dvig nižje stopnje za 1 odstotno točko, iz 8,5 na 9,5%. Ocenjeno je bilo, da naj bi predlagano povečanje stopenj DDV pomenilo na letni ravni za 250 mio evrov višje prihodke iz naslova DDV.

Navedeni ukrep, skupaj z drugimi predvidenimi davčnimi ukrepi Vlade za konsolidacijo javnih financ so načrtovani tako, da po našem mnenju ne bodo povzročili izrazitih negativnih posledic na konkurenčnost oziroma na ponoven zagon slovenskega gospodarstva.

2. Davčne blagajne

V svetu ni enotnih stališč o smotnosti uvedbe davčnih blagajn. Večina držav jih ne predpisuje, kar pa ne pomeni, da so te države zato manj učinkovite pri pobiranju davkov in zmanjševanju davčne vrzeli.

Pri davčnih blagajnah je osnovno vprašanje, kako na sprejemljiv način zagotoviti pravilnost podatkov v poslovnih knjigah, ki se hranijo v elektronski obliki. Organizacija

za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je v zvezi s tem pred kratkim objavila poročilo, ki celovito obravnava pojav brisanja računov in prirejanja prometa davčnih zavezancev ter ukrepe za izboljšanje stanja na tem področju. Poročilo je dostopno na spletni strani: <http://www.oecd.org/ctp/crime/ElectronicSalesSuppression.pdf>

OECD predlaga davčnim organom, da so aktivni na tem področju in o nevarnostih obveščajo vse deležnike, pripravijo ukrepe zoper tovrstne utaje in usposobijo inšpektorje za odkrivanje in preiskovanje (e-revizija) tovrstnih kaznivih dejanj. Pri tem je potrebno preučiti možnosti sprejetja zakonodaje, ki bi določala kot kaznivo dejanje posest, uporabo, izdelavo in prodajo naprav, ki omogočajo naknadno brisanje prometa.

Pri odločanju o uvedbi davčnih blagajn se postavlja osnovno vprašanje, če stroški uvedbe novega sistema odtehtajo pričakovane koristi. Pri davčnih zadevah je zelo pomemben podatek o stroških pobiranja davkov, tako države (davčne uprave), kot davčnih zavezancev. Obračunavanje in plačevanje davkov načeloma davčnim zavezancem ne sme povzročati prevelikih dodatnih stroškov. Vsaka nova naložba mora zagotavljati merljive pozitivne učinke, za kar pa pri davčnih blagajnah ni zanesljivih dokazov.

Davčne blagajne ne odpravljajo problema neizdajanja računov. V državah, kjer imajo davčne blagajne, tudi po njihovi uvedbi ugotavljajo, da zavezanci še naprej uporabljajo blagajne, ki ne delujejo v skladu s tehničnimi zahtevami za davčne blagajne in prek njih zaračunavajo tisti del prometa, za katerega želijo, da bi ostal prikrit. Prav tako ugotavljajo, da zavezanci, kljub davčnim blagajnam, računov ne izdajajo. Podatki o neprijavljenem prometu tako ostajajo davčnim organom še vedno prikriti in jih morajo pridobiti na terenu s klasičnim inšpekcijskim nadzorom.

Za izboljšanje stanja na obravnavanem področju je ključno seznanjanje vseh deležnikov o ustreznih načinih za shranjevanje podatkov v elektronski obliki in tveganjih, ki se pojavljajo v zvezi s tem. Poleg davčnih zavezancev so najpomembnejši deležniki na tem področju ponudniki in proizvajalci strojne in programske opreme za registrske blagajne. Že obstoječi davčni predpisi določajo, da morajo davčni zavezanci uporabljati tehnologijo in postopke, ki v zadostni meri onemogočajo spremembo ali izbris podatkov. Z zadnjo novelo Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 94/2012) so se določbe o hranjenju in varovanju podatkov v elektronski obliki še natančneje opredelile. Zavezanec za davek ne sme imeti ali uporabljati računalniškega programa ali elektronske naprave, ki omogoča brisanje, prilagajanje, popravljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb. Zavezanec za davek mora zagotoviti izpis izvornih podatkov in vseh sprememb izvornih podatkov, če je do takih sprememb prišlo. Proizvajalec oziroma dobavitelj oziroma vzdrževalec računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema ne sme zavezancem za davek zagotoviti ali omogočiti uporabe računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema, ki v trenutku prodaje, predaje v uporabo ali namestitve omogoča brisanje, prilagajanje, popravljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v informacijskem sistemu, napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb.

3. Omejitve pri poslovanju z gotovino

Države zelo različno urejajo gotovinsko poslovanje, vendar praviloma ne dopuščajo nenadzorovanega gotovinskega poslovanja, kadar gre za večje zneske (največkrat nad 10.000 ali nad 15.000 evri). V Sloveniji imajo predpisi, ki urejajo gotovinsko poslovanje za poslovne subjekte, dolgo tradicijo. Z zakonom o agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, revidiranje in informiranje (Uradni list RS, št. 48/1994) je dobil minister za finance pooblastilo za predpisovanje pogojev in načinov vplačil, razpolaganja in plačevanja z gotovino. Zatem je to področje urejal Zakon o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 30/2002) in na njegovi podlagi sprejet Pravilnik o plačevanju z gotovino in blagajniškem maksimumu, ki je določal, da morajo poslovni subjekti nakazovati plačila nad 100.000 tolarjev na transakcijske račune. Od leta 2006 ureja to področje Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 117/2006). S pravilnikom o izvajanju zakona o davčnem postopku je bila do konca leta 2011 splošna omejitev poslovanja z gotovino za poslovne subjekte določena pri 420 evrih. S spremembo pravilnika (Uradni list RS, št. 101/2011) se je ta znesek konec leta 2011 znižal na 50 evrov in nato se je spomladi 2012 ponovno dvignil nazaj na 420 evrov. Zakon o davčnem postopku in Pravilnik o izvajanju zakona o davčnem postopku določata tudi obvezno nakazovanje dohodkov iz delovnega razmerja, razen pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja na transakcijske račune prejemnikov.

Od naših sosed ureja na podoben način gotovinsko poslovanje le Italija, kjer omejujejo gotovinsko poslovanje pri zneskih nad 1.000 evrov. O podobnih ukrepih razmišljajo ali pa so jih že uvedle tudi Belgija, Bolgarija, Grčija in Španija.

V Ministrstvu za finance preučujemo različne možnosti ureditve gotovinskega poslovanja z vidika zmanjševanja administrativnih omejitev in svobodne izbire poslovnih subjektov, ob hkratnem zagotavljanju preglednosti in verodostojnosti poslovanja.

4. Omejitev plačilnih rokov na največ 30 dni

Omejitev plačilnih rokov ureja Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/2012; v nadaljevanju: ZPreZP-1), ki določa, da plačilni rok med gospodarskimi subjekti ne sme biti daljši od:

- 60 dni od dneva prejema računa,
- 60 dni od dneva prejema blaga ali opravljene storitve, če račun ni bil prejet ali pa je dan prejema računa sporen, – 60 dni od dneva prejema blaga ali opravljene storitve, če je dolжник prejel račun, preden je prejel blago ali je bila storitev opravljena, ali – 60 dni od dneva pregleda blaga ali storitve, če je dogovorjen ali zakonsko predpisan pregled blaga ali storitve ter je dolжник prejel račun pred dnevom pregleda.

Če rok plačila obveznosti dolžnika ni dogovorjen, mora dolжник svojo denarno obveznost izpolniti v 30 dneh od dneva, ko je prejel račun.

Če rok plačila obveznosti ni dogovorjen, dolжник pa računa ni prejel, mora svojo obveznost izpolniti:

- v 30 dneh od dneva, ko je prejel blago ali je bila opravljena storitev, če račun ni bil prejet ali pa je dan prejema računa sporen, – v 30 dneh po prejemu blaga ali opravi storitve, če je dolжник prejel račun, preden je prejel blago ali je bila opravljena storitev, ali – v 30 dneh od dneva pregleda blaga ali storitve, če je dogovorjen ali zakonsko predpisan pregled blaga ali storitve ter je dolжник prejel račun pred dnevom pregleda.

ZPreZP-1 nadalje še določa, da je izjemoma dogovorjeni rok za plačilo lahko daljši od 60 dni, če je dolžina roka dogovorjena pisno in tak rok ne pomeni očitno nepravilnega dogovora.

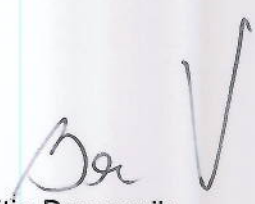
ZPreZP-1 je razveljavil ZPreZP (Uradni list RS, št.18/11), ki je kot najdaljši plačilni rok določal 120 dni. Do spremembe je prišlo na predlog zainteresirane javnosti, ki je nasprotovala administrativnemu določanju dolžine plačilnih rokov.

Ne glede na navedeno pa velja, da je 30 dni najdaljši dovoljeni plačilni rok za javne organe. Med javne organe spadajo tudi druge javne osebe. Le te definira tretji odstavek 6. člena ZPreZP, ki pove, da med druge javne osebe spadajo tudi nekatere osebe zasebnega prava, ki so v državni ali občinski lasti.

Pripravila:

- M. Hanžel
- A. Lampe

Mitja Brezovnik
Vodja sektorja

Poslano:

- Urad Vlade RS za komuniciranje, gp.ukom@gov.si